

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la contestația depusă de

Olga Cojocaru

împotriva hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii

(evaluarea externă conform Legii nr. 252/2023)

(Dosarul nr. 3-15/2025

Nr. PIGD 2-25155083-01-3-05112025)

Includerea în analiza integrității financiare a fluxurilor aferente fiului major, ca persoană apropiată; gospodăria comună, dedusă din locuirea comună, suportarea cheltuielilor curente și fidejusiunea asumată pentru contractul de leasing; irelevanța majoratului și a autonomiei formale a fiului în lipsa unor resurse proprii apte să susțină ratele de leasing și achizițiile succesive de vehicule; probarea donațiilor și a sprijinului familial prin verificarea sursei, transiterii și folosirii sumelor; verificarea prețului contractual al automobilului prin raportare la valorile vamale, la anunțurile de piață și la oferta publicată de proprietar; distincția dintre proveniența mijloacelor bănești și valoarea reală a bunului.

6 ianuarie 2026

Textul corespunde originalului

**Examinând în ședință publică contestația depusă de Olga Cojocar
împotriva hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii,**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, *Președinte*,
Leonid Chirtoacă,
Stella Bleșceaga, *judcători*,

cu participarea grefierului Ion Vartolomei,
constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Din 2018, subiectul exercită funcția de judecător la Curtea de Apel Centru, instanță denumită până la 27 decembrie 2024 Curtea de Apel Chișinău. În perioada 2008–2018, ea a activat în calitate de judecător la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. La 17 august 2023, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat [Legea nr. 252/2023](#). Conform art. 3 alin. (1) lit. e) Legea 252/2023, sunt supuși evaluării externe toți judecătorii curților de apel. Este evaluată integritatea etică și financiară a acestora.

3. Evaluarea reclamantei a început la 11 aprilie 2024. La 15 aprilie 2025, Comisia de Evaluare a Judecătorilor (Comisia) a remis Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) raportul cu recomandarea ca reclamanta să promoveze evaluarea. Prin hotărârea 238/21 din 22 mai 2025, CSM a respins raportul Comisiei și a dispus reluarea procedurii de evaluare.

4. La 21 octombrie 2025, Comisia a remis CSM raportul cu recomandarea ca reclamanta să nu promoveze evaluarea, deoarece nu corespunde criteriului de integritate financiară.

5. La 4 noiembrie 2025, prin hotărârea 566/42, CSM a acceptat raportul Comisiei și a constatat nepromovarea evaluării de către reclamantă. Olga Cojocar a fost eliberată din funcție de judecător și decăzută de dreptul de a exercita funcția de judecător timp de cinci ani.

6. La 4 noiembrie 2025, reclamanta a contestat hotărârea CSM la Curtea Supremă de Justiție (Curtea). Ea solicită anularea acesteia și dispunerea reevaluării sale de către Comisie. Cererea de chemare în judecată este depusă împotriva CSM, iar Comisia figurează ca persoană terță.

7. Judecarea contestației a avut loc în patru ședințe. Examinarea contestației a avut loc în ședințele din 04 decembrie 2025, 16 decembrie 2025 și 23 decembrie 2025. Ședința din 06 ianuarie a fost stabilită pentru deliberare și pronunțarea deciziei. La ședințe s-au prezentat, reclamanta, avocatul reclamantei, Dan Popușoi și reprezentanții Comisiei, Roger Gladei și Valeriu Cernei.

Reclamanta și avocatul acesteia au susținut contestația și au solicitat admiterea acesteia, în timp ce reprezentanții Comisiei și CSM au cerut respingerea contestației.

ÎN FAPT

a. Evaluarea Comisiei

8. La 11 aprilie 2024, Comisia a notificat subiectul și i-a solicitat să completeze și să returneze, în termen de 20 de zile de la notificare, chestionarul de etică și declarațiile prevăzute de art. 12 alin. (3) din Legea nr. 252/2023, denumite împreună declarația pentru ultimii cinci ani. La 30 aprilie 2024, subiectul a depus declarația pentru ultimii cinci ani și chestionarul completate. În perioada 29 octombrie - 23 decembrie 2024, Comisia i-a solicitat subiectului, în trei runde de întrebări, să prezinte informații adiționale. Prima rundă a fost transmisă la 29 octombrie 2024, cu termen până la 10 noiembrie 2024. A doua rundă a fost transmisă la 2 decembrie 2024, cu termen până la 12 decembrie 2024. A treia rundă a fost transmisă la 23 decembrie 2024, cu termen până la 2 ianuarie 2025. Subiectul a prezentat, de fiecare dată, răspunsurile și documentele solicitate în termenele stabilite. La 24 ianuarie 2025, Comisia a notificat subiectul că, în baza informațiilor colectate și analizate, a constatat unele aspecte care generează dubii cu privire la corespunderea cu criteriile etice și financiare. Tot atunci, l-a invitat să participe la o audiere publică la 4 februarie 2025 și l-a informat că raportul de evaluare poate include și alte aspecte examinate pe parcursul evaluării. La 27 ianuarie 2025, subiectul a solicitat ca audierea să se desfășoare parțial în ședință închisă. Comisia a admis cererea și a dispus examinarea în ședință închisă a două chestiuni din cele notificate, și anume nedeclararea la Autoritatea Națională de Integritate a bunurilor deținute de fostul soț al subiectului și circumstanțele legate de procurarea, în anul 2012, a apartamentului din str. Albișoara, mun. Chișinău. La 4 februarie 2025, Comisia a organizat [audierea publică](#). În cadrul acesteia, subiectul a confirmat acuratețea răspunsurilor din declarația pentru ultimii cinci ani și din chestionarul de etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile oferite anterior. La 17 februarie 2025, subiectul a prezentat documente suplimentare.

9. În cadrul procedurii de reevaluare, la 28 mai 2025, Comisia a recepționat hotărârea CSM. CSM nu a transmis informații sau documente suplimentare. În perioada 24 iunie 2025 – 22 iulie 2025, Comisia i-a solicitat subiectului, în două runde de întrebări, să prezinte informații adiționale. Prima rundă a fost transmisă la 24 iunie 2025, cu termen până la 6 iulie 2025. A doua rundă a fost transmisă la 22 iulie 2025, cu termen până la 28 iulie 2025. Subiectul a prezentat, de fiecare dată, răspunsurile și documentele solicitate în termenele stabilite. În cursul reevaluării, Comisia a recepționat trei petiții din partea unor persoane diferite. Acestea nu vizau aspectele menționate în hotărârea CSM, ci exprimau dezacordul față de hotărârile pronunțate de subiect. Petiționarii nu au indicat circumstanțe

obiective care să fi împiedicat depunerea petițiilor în cadrul evaluării inițiale, în sensul art. 20 alin. (2) din Legea nr. 252/2023. Din acest motiv, petițiile nu au fost examinate, ci doar incluse în dosarul de evaluare. La 5 septembrie 2025, Comisia a informat subiectul că, în baza informațiilor colectate și analizate în cadrul reevaluării, intenționează să examineze aspectele indicate în hotărârea CSM privind respectarea criteriilor de integritate etică și financiară. Tot atunci, a invitat-o să participe la o audiere publică programată pentru 16 septembrie 2025. La 12 și 15 septembrie 2025, subiectul a prezentat explicații scrise. Comisia le-a examinat și le-a inclus în dosarul de reevaluare. Potrivit art. 26 alin. (4) din Regulament, subiectul putea solicita accesul la toate materialele din dosarul său de reevaluare. Ea a ales să nu exercite acest drept. La 16 septembrie 2025, Comisia a desfășurat [audierea publică](#), cu participare atât în persoană, cât și prin mijloace electronice. În cadrul acesteia, subiectul a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile transmise anterior la solicitările Comisiei.

10. La 21 octombrie 2025, Comisia a aprobat [raportul de reevaluare](#) prin care a propus ca reclamanta să nu promoveze evaluarea externă din cauza necorespunderii cu criteriul de integritate financiară prevăzut de art. 11 alin. (3) lit. a) Legea nr. 252/2023. Comisia a stabilit o diferență negativă între avere, cheltuieli și venituri pentru anii 2015, 2021 și 2022 de 573.133 de lei. Această sumă depășește pragul de 20 de salarii medii (234.000 de lei) prevăzut de art. 11 alin. (3) lit. a) Legea 252/2023, după cum urmează:

Anul	Venituri	Cheltuieli	Sold negativ
2015	130.441	149.807	-19.366
2021	755.754	1.081.009	-325.255
2022	782.863	1.011.375	-228.512
Total sold negativ -573.133 de lei			

11. La stabilirea averii inexplicabile, Comisia a analizat mai multe aspecte. Acestea se referă la: cadourile pretins primite în anul 2015, sprijinul material declarat pentru anii 2021 și 2022, donațiile invocate în folosul fiului, tranzacțiile privind vehiculele utilizate de fiul subiectului, prețul real al automobilului BMW X5, capacitatea financiară a fiului pentru achitarea ratelor de leasing și analiza agregată a veniturilor și cheltuielilor gospodăriei.

i. Constatările Comisiei

12. Cu privire la averea inexplicabilă, Comisia a reținut că reevaluarea privește două chestiuni. Prima ține de unele surse de venit acceptate la evaluarea inițială, pe care CSM le-a considerat speculative ori insuficient probate. A doua ține de tranzacțiile privind vehiculele utilizate de fiul subiectului și de necesitatea unei analize agregate a veniturilor și cheltuielilor gospodăriei.

13. În privința surselor de venit, Comisia a exclus suma de 30.000 de lei pretins primită în anul 2015 de la mama și alte rude, deoarece nu a fost declarată, nu a fost coroborată prin probe suficiente și nici capacitatea financiară a mamei nu a susținut existența unor asemenea contribuții bănești. În schimb, pentru anii 2021 și 2022, Comisia a acceptat ca plauzibil ajutorul material declarat de la mamă, în cuantum de 35.000 de lei și 36.000 de lei. Comisia a reținut că mama locuia împreună cu subiectul și beneficia de cheltuielile comune ale gospodăriei. Totodată, Comisia a acceptat pensia de întreținere de 12.000 de lei anual de la fostul soț. În sprijinul acestei concluzii, Comisia a avut în vedere existența unei hotărâri judecătorești executorii privind întreținerea. Comisia a exclus suma de 16.669 de lei. A reținut că această sumă reprezenta o dublă înregistrare a venitului de 63.251 de lei al fiului. Comisia a respins și donația de 50.000 de lei indicată ca fiind oferită fiului de fostul soț. A respins și suma de 4.000 de euro, indicată ca provenind din vânzarea unui Renault Megane. Comisia a reținut că nu există probe verificabile nici pentru transferul efectiv al banilor, nici pentru capacitatea financiară reală a persoanelor indicate ca donatori. Cu privire la suma de 4.000 de euro, Comisia a reținut și lipsa dovezilor privind prețul real de vânzare. A avut în vedere și situația financiară modestă a mamei subiectului. A mai reținut neconcordanțe rezultate din polițele RCAI.

14. În privința vehiculelor fiului, Comisia și-a schimbat abordarea față de raportul inițial. Nu a mai cercetat doar dacă subiectul a folosit direct aceste vehicule. A examinat și efectele financiare ale tranzacțiilor în cadrul gospodăriei. Comisia a reținut că fiul locuia împreună cu subiectul. A reținut și că acesta era întreținut pentru nevoile zilnice. Fiul nu a dovedit venituri credibile și stabile. Totodată, subiectul a garantat contractul de leasing pentru vehiculul de model Skoda. Pe acest temei, Comisia a considerat justificată o analiză de ansamblu a veniturilor și cheltuielilor gospodăriei. Din aceleași motive, a inclus costurile aferente vehiculelor în calculul averii inexplicabile. Cu privire la BMW X5, Comisia a reținut că prețul contractual de 290.000 de lei era subevaluat. Pentru această concluzie, s-a sprijinit pe datele ANTA, pe valoarea vamală medie a unor vehicule similare și pe anunțurile de pe piață, inclusiv pe anunțul publicat de fiul subiectului pe platforma 999.md. Pe acest temei, a reținut valoarea de 483.374 de lei.

15. Pe baza acestei analize, Comisia a stabilit solduri negative pentru anii 2015 - 19.366 de lei; 2021 - 325.255 de lei; și 2022 - 228.512 de lei. Soldul negativ total a fost stabilit la 573.133 de lei. Comisia a apreciat că această diferență depășește pragul legal de 234.000 de lei și a concluzionat că subiectul nu întrunește criteriul de integritate financiară prevăzut de art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023.

b. Examinarea rezultatelor evaluării și hotărârea Consiliului

16. În [hotărârea nr. 566/42](#) din 4 noiembrie 2025 cu privire la Raportul Comisiei de evaluare externă a judecătorului Curții de Apel Centru, Olga

Cojocaru, CSM a reiterat și a acceptat constatările Comisiei de evaluare care se referă la averea inexplicabilă. Plenul CSM a apreciat ca fiind justificată abordarea Comisiei prin care se apreciază soldul negativ în sumă de 573.133 de lei de lei, sumă ce depășește pragul de 234.000 de lei prevăzut la art.11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023. Prin urmare, CSM a constatat că subiectul nu îndeplinește criteriul de integritate financiară.

17. Consiliul a pornit de la faptul că raportul inițial al Comisiei, din 15 aprilie 2025, propusese promovarea evaluării. Prin Hotărârea nr. 238/21 din 22 mai 2025, Consiliul a respins acel raport și a dispus reluarea procedurii, deoarece neatribuirea vehiculelor folosite de fiul subiectului nu fusese susținută printr-o analiză suficientă a veniturilor, cheltuielilor și stilului de viață al gospodăriei. Consiliul a cerut clarificări și asupra cauzei Caravita, însă după reevaluare a acceptat concluzia Comisiei că aspectele de etică nu ating pragul de gravitate cerut de lege.

18. Pe fondul integrității financiare, CSM a reținut că problema decisivă privea vehiculele Skoda Superb, BMW X5 și Mercedes-Benz E-Class, înregistrate sau folosite de fiul major. În raportul inițial, Comisia nu le incluseră în calcul, deoarece fiul era major, iar plățile directe din conturile mamei nu fuseseră identificate. Consiliul a apreciat însă că această abordare nu era suficientă, deoarece fiul locuia împreună cu subiectul evaluării, era sprijinit în cheltuielile cotidiene și nu dispunea de venituri certe și sustenabile pentru tranzacțiile auto. CSM a considerat că situația trebuia analizată prin prisma gospodăriei comune. În lipsa unei separări patrimoniale dovedite și a unor probe concludente că subiectul nu a finanțat vehiculele și nu a beneficiat de utilizarea lor, Comisia putea analiza agregat veniturile și cheltuielile gospodăriei. Această concluzie a stat la baza includerii în calcul a cheltuielilor aferente vehiculelor fiului. Pentru anul 2015, CSM a acceptat concluzia Comisiei privind excluderea pretinsului cadou de 30.000 lei. Suma nu fusese declarată, iar Legea nr. 1264/2002 nu prevedea o excepție pentru donațiile primite de la rude. Comisia a mai reținut că asemenea cadouri ceremoniale sunt greu de verificat și că mama subiectului avea venituri modeste, în principal din pensie. Pentru anul 2021, Consiliul a dat relevanță faptului că fiul nu a demonstrat surse suficiente pentru plata ratelor de leasing și a cheltuielilor auto. Donațiile invocate, de 4.000 de euro și 50.000 lei, nu au fost acceptate ca surse certe, deoarece nu au fost probate prin acte care să confirme valoarea reală a tranzacțiilor, transferul efectiv al banilor și folosirea lor pentru obligațiile fiului. Pentru anul 2022, Consiliul a reținut dubiile Comisiei privind prețul BMW X5. Prețul contractual de 290.000 lei a fost comparat cu datele de piață și cu informațiile privind vehicule similare. CSM a considerat că explicațiile privind prețul contractual și contextul economic nu înlătură dubiile asupra valorii reale a tranzacției. Consiliul a constatat că raportul de reevaluare este suficient motivat, iar dubiile privind integritatea financiară nu au fost înlăturate prin explicațiile și probele prezentate. Deoarece

diferența dintre avere, cheltuieli și venituri depășea pragul legal de 234.000 lei, CSM a acceptat raportul Comisiei și a constatat nepromovarea evaluării externe.

c. Contestația

19. La 4 noiembrie 2025, reclamanta Olga Cojocar a contestat hotărârea CSM și raportul de reevaluare negativ din 21 octombrie 2025. Ea a solicitat casarea acestora și reluarea procedurii de evaluare de către Comisie.

20. În esență, contestația vizează: (i) schimbarea nejustificată a concluziei Comisiei față de raportul inițial pozitiv din 15 aprilie 2025; (ii) atribuirea către reclamantă a veniturilor și cheltuielilor fiului major, fără probe că aceasta ar fi finanțat sau ar fi beneficiat de vehiculele acestuia; (iii) aplicarea unui standard de probă excesiv, prin obligarea reclamantei să dovedească fapte negative; (iv) ignorarea probelor privind autonomia patrimonială și financiară a fiului; (v) excluderea nejustificată a unor donații și venituri acceptate anterior; și (vi) stabilirea eronată a valorii automobilului BMW X5 prin raportare la valori medii de piață, cu ignorarea actelor contractuale și a contextului economic.

21. Reclamanta a susținut că raportul inițial pozitiv a reținut lipsa probelor privind finanțarea sau beneficierea de către aceasta de vehiculele fiului. În raportul negativ, aceeași lipsă de probe a fost apreciată în defavoarea sa. Reclamanta a invocat că o asemenea abordare inversează sarcina probei și o obligă să demonstreze că nu a finanțat și nu a folosit bunurile fiului major.

22. Reclamanta a făcut trimitere la Hotărârea Curții Constituționale din 16 ianuarie 2025, potrivit căreia CSM trebuie să sprijine pe dovezi care confirmă necorespunderea cu criteriile de integritate, iar nu doar pe „dubii serioase”. În opinia sa, CSM nu putea dispune nepromovarea în lipsa unor probe concrete privind implicarea sa în finanțarea vehiculelor sau beneficierea efectivă de acestea. Reclamanta a mai invocat și jurisprudența CtEDO, în special cauza *Sevdari vs. Albania*. Ea a susținut că, atunci când concluziile de nepromovare se bazează pe bunuri ori venituri ale unui membru al familiei, iar nu pe venitul personal al subiectului evaluării, autoritatea trebuie să manifeste o atenție sporită la proporționalitatea măsurii. În cauză, pretinsa avere inexplicabilă ar rezulta exclusiv din atribuirea către reclamantă a vehiculelor fiului major.

23. Reclamanta a contestat existența unei gospodării comune în sens patrimonial. Ea a arătat că simpla locuire împreună nu echivalează cu un patrimoniu comun. Fiul era major, nu se afla la întreținerea sa și avea surse proprii de venit. În susținerea acestei idei, reclamanta a invocat perioadele lungi petrecute de fiu peste hotare, munca acestuia în străinătate, venitul salarial obținut în Republica Moldova, cheltuielile personale suportate din mijloace proprii, lipsa transferurilor bancare între mamă și fiu și cesionarea contractului de leasing înainte de plecarea peste hotare.

24. Reclamanta a solicitat ca pentru anul 2015, să fie inclusă în fluxul de intrare suma de 30.000 de lei, primită drept cadou de la mama sa. Ea a arătat că această sumă fusese acceptată în raportul inițial pozitiv, iar explicațiile sale au fost considerate credibile și coerente. Reclamanta a invocat practica CSJ în cauza Alexandru Rotari, potrivit căreia lipsa actelor scrise nu exclude existența donațiilor între rude apropiate. Ea a mai susținut că, în alte cauze, Comisia a tratat cu mai multă flexibilitate omisiunile de declarare a donațiilor între rude apropiate. Prin includerea acestei sume, soldul pentru anul 2015 ar deveni pozitiv, de 10.634 de lei, și nu negativ, de -19.366 de lei.

25. Pentru anul 2021, reclamanta a contestat includerea ratelor de leasing achitate de fiul său, în sumă de 174.575 de lei. Ea a susținut că aceste plăți au fost suportate din mijloacele fiului. În acest sens, a invocat donația de 4.000 de euro primită de acesta de la bunică, provenită din vânzarea unui automobil Renault Megane, donația de 50.000 de lei primită de la tată, donațiile declarate la ANI pentru anul 2020 și venitul salarial al fiului în sumă de 63.251 de lei. Reclamanta a susținut că aceste surse acopereau ratele de leasing pentru anul 2021 și confirmau autonomia financiară a fiului.

26. Reclamanta a mai arătat că dificultățile fiului în executarea contractului de leasing nu confirmă finanțarea de către mamă. Din contra, cesionarea contractului și plecarea acestuia peste hotare ar confirma că obligația era una personală și că fiul a gestionat separat acest angajament. Prin excluderea veniturilor și cheltuielilor personale ale fiului, soldul pentru anul 2021 ar fi de -120.772 de lei, iar nu de -325.255 de lei.

27. Pentru anul 2022, reclamanta a contestat atribuirea către ea a achiziției automobilului BMW X5. Ea a arătat că fiul a primit la 20 ianuarie 2022 suma de 300.000 de lei din cesiunea contractului de leasing privind automobilul Skoda Superb, iar la 21 ianuarie 2022 a cumpărat BMW X5 cu 290.000 de lei. Reclamanta susține că banii provin din vânzarea automobilului precedent, iar nu din mijloacele sale.

28. Reclamanta a contestat și valoarea de 483.374 de lei reținută de Comisie pentru BMW X5. Ea a invocat contractul de vânzare-cumpărare, factura fiscală și actele din care rezultă că vânzătorul procurase anterior același automobil la același preț. Ea a susținut că vânzătorul a explicat prețul prin în contextul dificultăților economice generate de pandemie. Comisia ar fi ignorat aceste probe și ar fi preferat o valoare medie de piață, deși chiar datele folosite de ea arătau diferențe mari între prețurile vehiculelor comparate.

29. Reclamanta a arătat că veniturile fiului obținute peste hotare în anul 2022 nu aveau legătură cu achiziția BMW X5, deoarece automobilul a fost cumpărat înainte de plecarea acestuia în străinătate. În opinia sa, analiza Comisiei privind

capacitatea financiară a fiului pentru perioada ulterioară achiziției nu răspunde la problema reală: proveniența sumei de 290.000 lei achitate la 21 ianuarie 2022.

30. Pentru anul 2023, reclamanta a arătat că automobilul Mercedes-Benz E-Class a fost cumpărat de fiu cu 250.000 lei, din banii obținuți din vânzarea BMW X5 cu 280.000 lei. Ea a susținut că însuși raportul Comisiei nu a identificat, pentru anul 2023, o avere inexplicabilă, chiar dacă s-ar admite ipoteza unui preț mai mare pentru automobilul anterior.

31. În concluzie, ea a susținut că întreaga constatare privind averea inexplicabilă se întemeiază pe atribuirea către ea a vehiculelor fiului major. A arătat că nu există probe că ar fi finanțat, folosit sau beneficiat de aceste vehicule. Prin excluderea veniturilor și cheltuielilor fiului, diferența reținută nu ar depăși pragul de 20 de salarii medii pe economie prevăzut de art. 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023. Din aceste motive, reclamanta a solicitat admiterea contestației, casarea hotărârii CSM din 4 noiembrie 2025 și a raportului Comisiei din 21 octombrie 2025, precum și reluarea procedurii de evaluare.

d. Procedura în fața Curții și argumentele părților

32. La 24 noiembrie 2025, Curtea Supremă de Justiție a solicitat Consiliului prezentarea dosarului administrativ și a referinței. Consiliul a depus referință și a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată. El a arătat că Hotărârea nr. 238/21 din 22 mai 2025 nu este contradictorie. Reluarea evaluării putea fi dispusă pentru circumstanțe de fapt neelucidate, nu doar pentru erori procedurale. Din acest motiv, reevaluarea nu era limitată la aspectele indicate de Consiliu. Comisia putea examina situația în ansamblu, potrivit art. 17 din Legea nr. 252/2023. Consiliul a respins critica privind imparțialitatea precum că membrul CSM, Ion Guzun nu a declarat abținere. A arătat că situația reclamantei nu era comparabilă cu cea a lui Ion Bulhac, iar cererea de recuzare a fost tardivă. În opinia Consiliului, nu exista o aparență obiectivă de părtinire. Pe fondul integrității financiare, Consiliul a susținut că, în perioada 2021–2023, reclamanta și fiul său au format o gospodărie comună. Fiul nu a probat venituri suficiente pentru achizițiile și cheltuielile aferente vehiculelor. Noțiunea de „gospodărie comună” descrie o stare de fapt, iar fiul major este persoană apropiată în sensul Legii nr. 133/2016. Pornind de la această premisă, Consiliul a arătat că veniturile fiului, inclusiv salariul de 63.251 lei, nu explicau ratele de leasing și cheltuielile auto. Nici plecarea peste hotare în anul 2022 nu putea justifica achiziția BMW X5 din 21 ianuarie 2022, deoarece aceasta a avut loc înaintea plecării. Sumele de 4.000 de euro și 50.000 lei nu au fost probate prin acte privind transferul efectiv și folosirea lor. Cu privire la BMW X5, Consiliul a susținut că prețul contractual de 290.000 lei era neobișnuit. Acesta era contrazis de datele de piață și de anunțul de vânzare la 660.000 lei. Din acest motiv, Comisia era îndreptățită să pună la îndoială prețul declarat. Consiliul a respins și critica privind tratamentul diferențiat. A arătat că spețele invocate nu erau comparabile, iar în cauza Mariana

Ursachi s-a aplicat aceeași metodă: cheltuielile unui membru al gospodăriei pot fi incluse în analiza subiectului evaluării, dacă acesta nu justifică resurse proprii suficiente. Din aceste motive, Consiliul a susținut că acțiunea nu relevă erori esențiale ori încălcări procedurale care să justifice anularea actelor contestate.

33. La 02 decembrie 2025, președintele Comisiei, Andrei Bivol, a depus referință și a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată. Comisia a arătat că nu i-a impus reclamantei un standard de probă imposibil, ci a solicitat explicații plauzibile și probe verificabile privind sursa fondurilor folosite pentru achiziția vehiculelor. Cauza Sevdari c. Albania nu este aplicabilă, deoarece situația de fapt este diferită, iar fiul reclamantei nu avea venituri verificate care să justifice achiziții de valoare. Comisia a reținut că reclamanta și fiul său au locuit în aceeași gospodărie, iar lipsa unei separări patrimoniale documentate permitea analiza agregată a fluxurilor financiare. Fiul reclamantei nu a probat venituri suficiente pentru procurarea și întreținerea vehiculelor. Reclamanta a garantat personal contractul de leasing pentru Skoda Superb, fapt care exclude ideea unei separări financiare reale. Suma de 30.000 de lei, invocată ca donație primită de la mamă în 2015, nu a fost acceptată, deoarece nu era documentată, iar mama reclamantei avea venituri modeste din pensie. Suma de 4.000 de euro, pretins donată fiului din vânzarea automobilului Renault Megane, nu a fost probată, actele indicând prețul de 10.000 lei, iar nu de 4.000 de euro. Nici donația de 50.000 de lei de la tatăl fiului nu a fost acceptată, deoarece transferul efectiv și capacitatea reală a donatorului nu au fost demonstrate. Prețul contractual de 290.000 de lei pentru BMW X5 a fost considerat subevaluat, fiind contrazis de datele Serviciului Vamal, de anunțurile de pe 999.md și de anunțul fiului privind vânzarea aceluiași model cu 33.000 de euro. Cesiunea aferentă Skoda Superb nu justifică achiziția BMW X5, deoarece contractul de cesiune a fost încheiat după cumpărarea automobilului. Comisia a mai arătat că reevaluarea nu a depășit constatările Consiliului, deoarece analiza surselor de finanțare ale fiului era necesară pentru verificarea fluxurilor financiare. Comparațiile cu alte cauze sunt nerelevante, întrucât acele spețe aveau circumstanțe diferite. Din aceste motive, Comisia a susținut că acțiunea nu relevă erori de fapt sau de drept care să justifice anularea hotărârii Consiliului ori reluarea evaluării.

34. La ședința de judecată, avocatul reclamantei a susținut contestația și a reiterat motivele din contestație. El a arătat că hotărârea Consiliului se întemeiază pe concluzii eronate ale Comisiei și că metodologia de evaluare a fost aplicată în mod arbitrar.

35. Reprezentantul Consiliului și reprezentantul Comisiei, în ședința de judecată, au susținut argumentele invocate în referințe. Ei au solicitat respingerea contestației ca neîntemeiată. Ei au susținut că argumentele reclamantei nu demonstrează existența unor erori de drept sau de fapt esențiale și nici a unor încălcări procedurale care să justifice anularea hotărârii contestate sau dispunerea

unei reevaluări. Prin urmare, nu sunt întrunite condițiile care ar permite admiterea contestației.

LEGISLAȚIA ȘI STANDARDELE RELEVANTE

36. Partea relevantă din Legea 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor este următoarea:

„Articolul 11. Criteriile de evaluare

(1) În sensul prezentei legi, evaluarea constă în verificarea integrității etice și celei financiare a subiecților indicați la art. 3 alin.(1).

(3) Se consideră că subiectul evaluării nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:

a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023;

...

Articolul 17. Raportul cu privire la evaluare

(4) Se consideră că subiectul evaluării nu a promovat evaluarea dacă s-a constatat existența unui sau mai multor temeiuri de necorespondere cu criteriile prevăzute la art. 11.

Articolul 18. Examinarea rezultatelor evaluării de către Consiliul Superior al Magistraturii sau de către Consiliul Superior al Procurorilor

(1) Consiliul Superior al Magistraturii ... examinează rezultatele evaluării în ședință, în baza dosarului de evaluare recepționat de la comisia de evaluare. Subiectul evaluării poate prezenta informații suplimentare pe care le consideră relevante doar dacă probează că a fost în imposibilitate de a le prezenta anterior. Reprezentantul comisiei de evaluare și subiectul evaluării, în persoană, sunt în drept să își prezinte poziția.

(2) În procesul examinării rezultatelor evaluării, Consiliul Superior al Magistraturii ... ține cont de dovezile care confirmă săvârșirea de către subiectul evaluării a faptelor prevăzute la art. 11 alin. (2) și (3).

(3) Prin hotărâre motivată ..., consiliul respectiv:

a) acceptă raportul cu privire la evaluare și constată promovarea sau nepromovarea evaluării;

...

Articolul 19. Contestarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii ...

(6) Curtea Supremă de Justiție admite contestația doar dacă constată că, în cadrul procedurii de evaluare, au fost admise erori procedurale grave care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare sau că există

circumstanțe de fapt care puteau duce la promovarea sau nepromovarea evaluării.”

37. Hotărârea Guvernului nr. [936/2022](#) stabilește că salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2023 este de 11.700 de lei.

38. Comisia activează în baza regulamentului propriu de organizare și funcționare. Acesta este aprobat de Comisie și [este publicat pe pagina web](#) a Comisiei. Acesta prevede la p. 3.5 din Anexă că, la evaluarea averii, cheltuielile de consum ale populației stabilite anual de către BNS vor fi incluse la cheltuieli.

39. Cheltuielile de consum ale populației sunt estimate anual de către BNS pentru a determina costul real al traiului. Estimarea se bazează pe chestionarea a câteva mii de gospodării din mediul urban și rural. Datele sunt verificate periodic și corectate. În baza informațiilor colectate se calculează cheltuieli medii per persoană, diferențiate pe medii de reședință (urban, rural și mun. Chișinău), cu valori mai reduse pentru gospodăriile numeroase. Rezultatele sunt [publicate](#), iar clasificarea cheltuielilor este realizată conform standardului de european [COICOP 2013](#) (nivel 5 cifre).

MOTIVAREA INSTANȚEI

40. Hotărârea Consiliului a fost pronunțată la 04 noiembrie 2025. Contestația a fost depusă în aceeași zi. Prin urmare, contestația a fost depusă în termen. Instanța nu a constatat alte temeiuri de inadmisibilitate prevăzute de Codul administrativ, contestația nu este inadmisibilă și urmează a fi examinată în fond.

41. Reclamanta a intentat o acțiune în anulare a unui act administrativ. Conform art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actul administrativ poate fi anulat dacă el este ilegal. În cauza nr. [3-13/24](#), §§ 53 și 65 Curtea Supremă a reiterat că ea poate anula hotărârea Consiliului cu privire la evaluarea externă doar în cazurile menționate de legislația cu privire la evaluarea externă, iar celelalte temeiuri pentru anularea actului administrativ prevăzute de Codul administrativ nu sunt aplicabile evaluării externe. Art. 19 alin. (6) din Legea nr. 252/2023 prevede că Curtea Supremă poate admite contestația doar dacă constată că, în cadrul procedurii de evaluare, au fost admise „erori procedurale grave care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare” sau că există „circumstanțe de fapt care puteau duce la promovarea sau nepromovarea evaluării”. Art. 225 alin. (1) Cod administrativ interzice instanței de judecată să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. La examinarea contestației, completul doar verifică dacă decizia a fost emisă cu respectarea Legii 252/2023 și dacă limitele dreptului discreționar nu au fost depășite.

42. Potrivit Legii 252/2023, persoana nu promovează evaluarea dacă a fost constatată existența unui sau mai multor temeiuri de necorespondere cu criteriile de integritate etică și/sau financiară. Conform art. 11 alin. (3) lit. a) din această lege, persoana nu întrunește criteriul de integritate financiară atunci când sunt

constatate „dubii serioase” privind diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, care depășește echivalentul a 20 de salarii medii pe economie stabilite pentru anul 2023. În anul 2023, un salariu mediu pe economie echivala cu 11.700 de lei, adică diferența negativă tolerată de lege pentru promovarea evaluării externe este de 234.000 de lei. Anume acest temei a fost reținut de Consiliu.

43. Comisia a propus nepromovarea evaluării externe de către Olga Cojocar pe motiv că diferența negativă constatată pentru anii 2015, 2021 și 2022 a fost de 573.133 lei. Consiliul a preluat concluziile Comisiei și a acceptat propunerea de nepromovare. Reclamanta a contestat hotărârea Consiliului. Ea a invocat schimbarea nejustificată a concluziei Comisiei față de raportul inițial pozitiv, atribuirea către ea a veniturilor și cheltuielilor fiului major, aplicarea unui standard excesiv al probei, ignorarea autonomiei financiare a fiului, excluderea unor donații acceptate anterior și stabilirea eronată a valorii automobilului BMW.

i. Obiecția cu privire la standardul de probă și sarcina probațiunii

44. Conform art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023, simpla existență a „dubiilor serioase”, confirmate în mod obiectiv, este suficientă pentru a constata că subiectul evaluării nu corespunde criteriului de integritate financiară. Procedura de evaluare nu poate deveni o sarcină imposibilă pentru subiect, dar, tocmai pentru că evaluatorul nu poate cunoaște toate avantajele gratuite, veniturile informale sau reducerile specifice ale cheltuielilor, revine persoanei evaluate să le demonstreze convingător. Comisia și CSM trebuiau să indice circumstanțe obiective generatoare de dubii. Atunci când aceste dubii sunt confirmate obiectiv, îi revine subiectului evaluării să dovedească că lucrurile stau altfel, fiind inversată parțial sarcina probațiunii. Neonorarea acestei sarcini rezultă în menținerea dubiilor și duce la nepromovarea evaluării (vezi hotărârea [nr. 3-13/2024](#), §§ 56-58).

45. Reclamanta susține că CSM nu putea admite raportul Comisiei pe baza standardului „dubiilor serioase”, deoarece hotărârea Consiliului produce efecte directe asupra carierei judecătorului și trebuie să se întemeieze pe un standard mai ridicat. Aceasta invocă art. 18 alin. (2) din Legea nr. 252/2023 și Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 16 ianuarie 2025, susținând că obligația de a demonstra originea bunurilor nu trebuie să impună o sarcină disproporționată subiectului și că explicațiile solicitate trebuie să rămână rezonabile.

46. Conform art. 11 alin. (3) lit. a) Legea nr. 252/2023, simpla existență a „dubiilor serioase”, confirmate în mod obiectiv, este suficientă pentru a constata că subiectul evaluării nu corespunde criteriului de integritate financiară. Atunci când aceste dubii sunt confirmate obiectiv, îi revine deja subiectului evaluării să dovedească că lucrurile stau altfel, fiind astfel inversată parțial sarcina probațiunii. Neonorarea acestei sarcini rezultă în menținerea dubiilor și duce la nepromovarea evaluării (decizia nr. [3-14/2025](#), § 59). Această inversare a sarcinii probațiunii nu a fost considerată per se inacceptabilă nici de către CtEDO (a se

vedea hot. [Xhoxhaj v. Albania](#), 2021, § 352; [Sevdari v. Albania](#), 2022, § 130). Prin urmare, poziția reclamantei se bazează pe o interpretare eronată a sarcinii probațiunii și a para. 101 al [hotărârii Curții Constituționale nr. 2/2025](#).

47. În prezenta cauză, rolul CSM era să verifice dacă raportul Comisiei, împreună cu explicațiile și obiecțiile reclamantei, confirma existența faptelor prevăzute de art. 11 alin. (2) și (3) din Legea nr. 252/2023. Atunci când reclamanta a invocat venituri, economii acumulate, prețuri contractuale reale sau alte circumstanțe personale, Consiliul urma să examineze aceste explicații în raport cu materialele prezentate în procedură. În acest cadru, faptul că anumite explicații personale sau familiale nu au fost susținute prin date corespunzătoare putea fi avut în vedere la aprecierea integrității financiare. Aceasta nu reprezintă o răsturnare integrală a sarcinii probei, ci aplicarea regulii potrivit căreia partea care invocă o explicație aflată în propria sa sferă trebuie să o prezinte într-o formă care permite examinarea ei. Prin urmare, acest argument este neîntemeiat.

ii. Cu privire la situația financiară a fiului reclamantei

48. Reclamanta susține că fiul său era major, dispunea de un patrimoniu distinct, a lucrat peste hotare și a încheiat în nume propriu contractele privind automobilele. În opinia sa, veniturile și cheltuielile acestuia nu puteau fi atribuite situației sale financiare.

49. Comisia și Consiliul au invocat coabitarea reclamantei cu fiul său major, suportarea cheltuielilor curente ale fiului și asumarea calității de fidejutor – pentru a determina realitatea economică a raporturilor dintre reclamantă și fiul său. De asemenea, Consiliul a reținut lipsa veniturilor suficiente ale fiului pentru acoperirea cheltuielilor sale. Această analiză de fapt este inerentă aplicării art. 11 alin. (5) din Legea nr. 252/2023, care impune luarea în considerare a averii, cheltuielilor și veniturilor persoanelor apropiate subiectului evaluării. Fiul major care coabitează cu părinții se încadrează în această categorie prin efectul legii.

50. În cauză, existența legăturii economice rezultă din următoarele circumstanțe: fiul locuia împreună cu reclamanta și, potrivit explicațiilor acesteia, nu suporta cheltuielile pentru alimentație, întreținerea locuinței, menaj și alte necesități cotidiene. Veniturile documentate ale fiului erau vădit insuficiente pentru achitarea ratelor de leasing și a celorlalte cheltuieli constatate, iar sursele alternative de finanțare, invocate ulterior, nu au fost confirmate prin probe privind remiterea efectivă a banilor și utilizarea lor pentru efectuarea plăților. În aceste condiții, fiul beneficia de un sprijin material constant din partea reclamantei. Aceste împrejurări rezultă inclusiv din explicațiile reclamantei.

51. Reclamanta a fost implicată și în raportul contractual privind automobilul Skoda Superb, asumându-și calitatea de fidejutor. Fidejusiunea nu dovedește, prin ea însăși, că reclamanta a achitat ratele de leasing. Totuși, ea constituie un element relevant atunci când este analizată împreună cu locuirea comună,

suportarea cheltuielilor cotidiene ale fiului și insuficiența veniturilor acestuia (§§ 61-75). În asemenea condiții, revenea reclamantei să prezinte un circuit financiar care să identifice persoana care a remis banii, momentul remiterii, păstrarea sumelor și utilizarea lor pentru ratele de leasing, ceea ce nu a făcut.

52. Elementele invocate de reclamantă în susținerea autonomiei fiului nu răstoarnă aceste constatări. Perioadele petrecute peste hotare nu demonstrează separarea patrimonială. Potrivit datelor Poliției de Frontieră, fiul reclamantei s-a aflat în străinătate în perioadele 09 martie - 02 iunie 2022 și 11 iunie - 01 august 2022, adică aproximativ 4,5 luni. Absența temporară din țară, în cursul unui singur an, nu exclude concluziile cu referire la comunitatea economică și nu explică sursa plăților efectuate anterior. Faptul că plata în numerar de 28.536 de lei, aferentă unei vacanțe rezervate de fiu în luna august 2022, nu a fost inclusă în fluxul de ieșire al gospodăriei, nu confirmă autonomia acestuia, ci demonstrează contrariul a ceea ce susține reclamanta. Comisia a exclus această cheltuială tocmai pentru că era plauzibil ca ea să fi fost acoperită din eventualele venituri obținute în străinătate, evitând astfel o dublă contabilizare în defavoarea subiectului. De altfel, pentru anul 2021, când o asemenea explicație nu exista, cheltuielile de 46.577 de lei pentru vacanțele rezervate de fiu au fost incluse, fără ca reclamanta să indice o sursă alternativă a acestora.

53. În aceste condiții, Comisia și CSM nu au dedus implicarea reclamantei exclusiv din insuficiența veniturilor fiului. Concluzia lor s-a întemeiat pe comunitatea economică existentă în fapt, pe calitatea de fidejutor al reclamantei în cadrul contractului de leasing și pe lipsa unor surse externe reale și verificabile care să explice cheltuielile.

iii. Avera inexplicabilă pentru 2015

54. Pentru anul 2015, Comisia a stabilit un flux financiar de intrare de 130.441 de lei, provenit din veniturile salariale și din economiile în numerar declarate la finele anului precedent, și un flux de ieșire de 149.807 de lei, format din cheltuielile în numerar și cele efectuate din conturile bancare, din rambursările de credit și din economiile declarate la finele anului. Soldul negativ pentru acest an este de 19.366 de lei.

55. Reclamanta contestă, pentru acest an, exclusiv neincluderea în fluxul de intrare a sumei de 30.000 de lei, pretins primită de la mamă și de la alte rude cu ocazia unei aniversări, arătând că aceasta fusese acceptată în raportul de evaluare inițial.

56. Completul reține că donațiile între rude apropiate pot exista și în lipsa unui act scris, însă aceasta nu exonerează subiectul evaluării de obligația de a prezenta o explicație credibilă și coerentă. Suma nu a fost declarată, deși Legea nr. 1264/2002 impunea declararea tuturor veniturilor, inclusiv a celor primite cu titlu de donație. Potrivit art. 2 din lege, venitul reprezenta orice spor sau majorare a patrimoniului, indiferent de sursa de proveniență, iar art. 4 alin. (1) lit. a) obliga

subiectul să declare veniturile obținute pe parcursul perioadei de declarare. Formularul prevăzut în anexa nr. 1 conținea, la compartimentul I pct. 6, o rubrică distinctă pentru veniturile obținute din donații și moșteniri. Legea nr. 1264/2002 nu prevedea nicio excepție pentru cadourile primite de la rude apropiate.

57. Nedeclararea sumei reduce credibilitatea explicației formulate ulterior, cu atât mai mult cu cât mama reclamantei dispunea, potrivit verificărilor, numai de venituri modeste din pensie. CSM a stabilit că, în perioada 2012–2021, veniturile acesteia au provenit preponderent din pensie, crescând treptat de la aproximativ 27.000 de lei la puțin peste 44.000 de lei, fără ca vreun venit salarial să fi fost declarat după anul 2012. De asemenea, aceasta inevitabil a avut și cheltuieli de trai, care sunt comparabile sau chiar depășesc în mod obișnuit această sumă. În lipsa unor date privind transmiterea efectivă a banilor, păstrarea lor ori folosirea lor pentru cheltuielile invocate, suma nu putea fi tratată ca venit.

58. Reclamanta invocă drept inconsecvență împrejurarea că, pentru anii 2021 și 2022, Comisia a acceptat ajutorul material declarat din partea mamei, în cuantum de 35.000 și, respectiv, 36.000 de lei, refuzând totodată suma de 30.000 de lei pentru anul 2015. Completul reține că această diferență are o justificare obiectivă, expusă în raportul de evaluare și în hotărârea CSM. Sumele pentru anii 2021 și 2022 au fost declarate la Autoritatea Națională de Integritate, iar plauzibilitatea lor a fost reținută nu pe baza capacității financiare a mamei care era, dimpotrivă, deficitară, ci pe baza faptului că aceasta locuia împreună cu reclamanta și beneficia de cheltuielile comune ale gospodăriei, astfel încât pensia sa rămânea, în parte, disponibilă.

59. Faptul că raportul inițial apreciasse altfel nu conferea acelei aprecieri caracter definitiv. Reluarea procedurii presupunea tocmai verificarea surselor de venit considerate speculative de CSM, iar Consiliul și Comisia putea reveni asupra unei aprecieri cu o motivare rezonabilă.

iv. Avere inexplicabilă pentru 2021

60. Pentru anul 2021, Comisia a stabilit venituri de 755.754 de lei și cheltuieli de 1.081.009 lei, rezultând o diferență negativă de 325.255 de lei. Reclamanta contestă includerea în fluxul de ieșire a ratelor de leasing de 174.575 de lei, a cheltuielilor de 46.582 de lei identificate în conturile bancare ale fiului, a plăților de 46.577 de lei pentru vacanțele rezervate de acesta, precum și neinclusiunea în fluxul de intrare a donațiilor de 4.000 de euro și 50.000 de lei.

61. Comisia și CSM au examinat realitatea economică a raporturilor dintre reclamantă și fiul său. În anul 2021, fiul a declarat un venit salarial de 63.251 de lei, în timp ce ratele de leasing achitate au constituit 174.575 de lei. În pofida venitului lunar net, de aproximativ 5.271 de lei, el a achitat rate lunare la leasing de aproximativ 14.547 de lei, adică de circa 2,8 ori mai mare. Pe lângă aceste cheltuieli, fiul inevitabil a avut și alte cheltuieli cotidiene.

62. Reclamanta nu a prezentat un circuit financiar care să lege sumele invocate de plățile concrete efectuate. Mai mult, la evaluarea inițială, când a fost întrebată despre sursa fondurilor utilizate pentru achitarea ratelor, reclamanta a indicat că acestea proveneau din veniturile fiului, menționând donațiile din partea fostului soț și a fostei soacre abia la audierea publică. Această schimbare de versiune face ca explicațiile ulterioare să fie neconvingătoare, iar CSM a putut considera că sumele invocate ulterior nu înlătură dubiul privind sursa ratelor de leasing. În cadrul reevaluării, reclamanta a declarat că nu poate prezenta documente care să confirme venituri suplimentare obținute de fiul său în anul 2021, în afara celor deja prezentate. Nici explicațiile privind activitățile informale anterioare nu pot fi reținute. Declarația unui bucătar dintr-un restaurant, obținută în iulie 2025, și înscrisul din 02 iulie 2025 semnat de administratorul unei societăți furnizoare de piese, referitor la achiziționarea de piese și la utilizarea unor servicii de diagnostic în perioada 2019 - 2020, nu sunt de natură să permită stabilirea nici a cuantumului, nici a perioadei și nici a disponibilității unor venituri suplimentare.

63. Pentru a justifica ratele de leasing achitate în cursul anului 2021, reclamanta a invocat trei surse: suma de 4.000 de euro pretins donată fiului de bunica maternă, suma de 50.000 de lei pretins oferită acestuia de tatăl său și donațiile declarate la Autoritatea Națională de Integritate pentru anul 2020.

64. Reclamanta invocă suma de 4.000 de euro pretins donată fiului de către bunica maternă, provenită din vânzarea unui autoturism Renault Megane, a/f 2011. Bunul a fost dobândit de mama reclamantei în anul 2018, printr-un contract în care prețul a fost stabilit la 10.000 de lei, și a fost înstrăinat în anul 2021, printr-un contract care indică același preț, de 10.000 de lei. Reclamanta nu contestă conținutul acestor acte, ci susține că prețul consemnat nu corespunde realității, prețul efectiv al vânzării din anul 2021 fiind de 4.000 de euro, sumă care ar fi fost ulterior donată fiului său și folosită pentru achitarea ratelor de leasing. Chestiunea de soluționat inițial este, așadar, dacă o operațiune al cărei preț real este contestat de însăși partea care o invocă poate genera un flux financiar de intrare.

65. Cu privire la raportul dintre forma actelor juridice și realitatea economică invocată, Completul reține, că în procedura de evaluare externă Comisia putea verifica dacă forma juridică a operațiunilor corespunde realității economice reflectate de modul de folosire a bunului. O asemenea verificare nu implică o apreciere asupra valabilității actelor. Finalitatea verificării este că, atunci când se constată că operațiunile nu au produs efecte în planul realității economice, nici fluxurile bănești corespunzătoare lor nu pot fi considerate reale. Dacă circuitul efectiv al banilor nu poate fi confirmat, operațiunea rămâne neutră în calculul balanței financiare și exclude aprecierea ei în defavoarea sau în favoarea subiectului evaluării.

66. Nici Comisia, nici CSM, nu au reținut prețul de cumpărare și, respectiv, de vânzare a automobilului Renault în fluxurile financiare ale gospodăriei reclamantei. Autoturismul a fost dobândit și înstrăinat de mama reclamantei. Singurul aspect relevant este, prin urmare, cel al pretensei donații, adică al unei eventuale intrări reale de mijloace bănești în patrimoniul fiului reclamantei, în anul 2021. În susținerea acestei afirmații, reclamanta a prezentat două declarații olografe: una a mamei sale, prin care aceasta afirmă că i-a donat nepotului suma de 4.000 de euro, și una a fiului, prin care acesta confirmă primirea banilor. Ambele sunt datate 1 februarie 2025, deși donația este pretinsă ca fiind efectuată în anul 2021. Ele au fost întocmite, așadar, la aproape patru ani după faptele pe care le atestă și, totodată, la scurt timp după notificarea din 24 ianuarie 2025, prin care Comisia adusese la cunoștința subiectului aspectele generatoare de dubii, cu puțin înainte de audierea publică din 4 februarie 2025.

67. Completul reține că declarațiile întocmite post factum nu constituie, prin ele însele, dovada predării efective a unor sume de bani. Ele exprimă poziția persoanelor care le-au semnat și confirmă cel mult versiunea susținută de subiectul evaluării, fără a demonstra existența faptelor afirmate în lipsa unor elemente obiective de confirmare. Atunci când subiectul evaluării nu prezintă date privind încasarea sumei, retragerea ori păstrarea acesteia, transmiterea ei efectivă sau folosirea pentru scopul indicat, o declarație redactată ulterior nu este convingătoare (mutatis mutandis decizia CSJ [nr. 3-8/2025](#), § 93).

68. Această apreciere se impune cu atât mai mult în privința declarației fiului reclamantei, care nu provine de la un terț neutru, ci chiar de la persoana în al cărei patrimoniu se pretinde că ar fi intrat suma și care este direct interesată de acceptarea acestei versiuni. Cât privește declarația mamei reclamantei, ea nu este doar neconfirmată prin elemente obiective, ci este contrazisă de datele privind capacitatea financiară reală a acesteia.

69. Elementele obiective minime care ar fi putut susține versiunea reclamantei erau accesibile și lipsesc în totalitate: retragerea sau schimbul valutar al sumei, corelarea temporală dintre încasare și pretinsa remitere ori orice legătură între suma astfel obținută și ratele de leasing achitate în anul 2021. În lipsa lor, cele două declarații nu sunt apte să demonstreze nici prețul real al vânzării, nici transmiterea efectivă a banilor către fiul reclamantei.

70. Premisa de fapt pe care se sprijină versiunea reclamantei este, la rândul ei, contrazisă de circumstanțe obiective. Susținerea potrivit căreia autoturismul ar fi fost cumpărat de bunica maternă anume pentru a fi dăruit nepotului la împlinirea vârstei de 18 ani, vânzarea din anul 2021 nefiind decât conversia în bani a acestui dar, nu coroborează cu istoricul polițelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto: în perioada 14 aprilie 2019 - 24 martie 2021, fiul reclamantei figura ca beneficiar secundar alături de concubinul acesteia, beneficiar principal rămânând mama reclamantei, iar în primul an de deținere polița a fost emisă pentru un număr nelimitat de utilizatori.

71. Nici capacitatea financiară a mamei reclamantei nu susține versiunea prezentată. Veniturile mamei reclamantei în perioada analizată erau compuse exclusiv din venituri modeste din pensie (vezi § 57). Dacă prețul real de vânzare a fost de 4.000 de euro, prețul real de achiziție nu putea fi inferior acestuia, un autoturism cu trei ani mai puțin de uzură fiind, în mod obișnuit, mai scump decât cel revândut ulterior. Prin urmare, situația economică a acesteia face improbabil ca ea să fi dispus, în anul 2018, de mijloacele necesare achiziționării vehiculului la valoarea respectivă. Raționamentul reclamantei ar însemna, în ipoteza cea mai favorabilă acesteia, că suma pretins obținută în anul 2021 nu reprezintă o acumulare, ci recuperarea unei sume ieșite anterior din același patrimoniu, sumă care nu era, la rândul ei, acoperită de veniturile declarate ale mamei reclamantei. Dacă totuși acest automobil a fost procurat din mijloacele familiei reclamantei, care a utilizat automobilului, el ar fi mărit cheltuielile familiei reclamantei în anul procurării automobilului.

72. Operațiunile nu au fost confirmate prin date verificabile nici sub aspectul valorii reale, nici sub aspectul unui circuit efectiv de mijloace bănești către fiul reclamantei, astfel încât nu afectează calculul balanței financiare nici în defavoarea, nici în favoarea subiectului evaluării. Totuși, chiar și în ipoteza includerii acestei sume în calcul, soldul negativ total depășește pragul legal de 234.000 de lei prevăzut de art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023. Prin urmare, obiecția reclamantei, chiar privită în cea mai favorabilă interpretare pentru aceasta, nu este aptă să schimbe rezultatul evaluării.

73. Reclamanta invocă suma de 50.000 de lei pretins oferită fiului de către tatăl său, S.C., fostul soț al reclamantei. Singurul document prezentat în susținerea acestei afirmații a fost o declarație olografă, datată 16 februarie 2025 și semnată de S.C., prin care acesta afirmă că suma a fost donată și menționează că mijloacele bănești proveneau de la mama sa, L.C., bunica paternă a fiului reclamantei. Completul observă că declarația a fost întocmită la douăsprezece zile după audierea publică din 4 februarie 2025, în cadrul căreia această donație fusese invocată pentru prima dată, potrivit celor reținute la § 62, și cu o zi înainte de depunerea documentelor suplimentare din 17 februarie 2025. Considerentele expuse la §§ 69-71 cu privire la valoarea probatorie a declarațiilor întocmite post factum sunt pe deplin aplicabile și acestui înscris, cu atât mai mult cu cât el emană de la o persoană direct interesată să susțină versiunea reclamantei.

74. Capacitatea financiară a sursei inițiale invocate nu a fost, la rândul ei, confirmată. Potrivit informațiilor obținute de la Serviciul Fiscal de Stat, L.C. nu a înregistrat venituri salariale ori din activitate de întreprinzător în anii anteriori donației pretinse, unicul său venit fiind, în perioada 2012-2023, o pensie lunară cuprinsă între 900 și 2.300 de lei. Nici analiza veniturilor tatălui, a cheltuielilor sale curente și a obligațiilor de întreținere ce îi reveneau nu permitea concluzia că acesta ar fi dispus de mijloacele necesare unui asemenea transfer, cu atât mai mult cu cât pensia de întreținere datorată era de 1.000 de lei lunar.

75. Extrasele bancare invocate de reclamantă, din care ar rezulta că S.C. a primit, în perioada 2020-2021, transferuri în valoare de aproximativ 8.100 de dolari SUA din partea lui I.K., nu schimbă această concluzie. Existența unor încasări la nivelul pretinsului donator nu probează nici transmiterea unei sume către fiul reclamantei, nici destinația acesteia. Or, pentru ca suma invocată să constituie un flux financiar de intrare apt să justifice ratele de leasing, era necesar să fie stabilită nu doar disponibilitatea unor mijloace la nivelul donatorului, ci și remiterea lor efectivă și utilizarea lor pentru plățile concrete din anul 2021. Niciunul dintre aceste elemente nu rezultă din materialele dosarului. În aceste condiții, CSM era îndreptățit să considere că reclamanta nu a oferit o explicație plauzibilă și să nu rețină această sumă ca venit.

76. Completul mai reține că donațiile declarate în anul 2020 la Autoritatea Națională de Integritate, invocate de reclamantă ca resurse ale fiului, nu dovedesc capacitatea acestuia de a achita ratele de leasing din anul 2021. Simpla declarare a unor cadouri pentru copii nu stabilește că sumele au rămas disponibile în anul următor, că aparțineau exclusiv fiului și că au fost utilizate pentru obligațiile aferente leasingului.

77. Nu schimbă concluzia nici argumentul potrivit căruia relevantă ar fi doar capacitatea de achitare a ratei lunare, iar nu a prețului total al vehiculului. Raportul de aproape unu la trei dintre venitul lunar net al fiului și rata datorată arată că examinarea la nivel lunar nu atenuează disproporția, ci o accentuează.

78. Lipsa transferurilor bancare dintre reclamantă și fiul său nu înlătură această concluzie, mai ales având în vedere insuficiența fondurilor familiei reclamantei pentru asemenea plăți. Sprijinul financiar în cadrul familiei nu se realizează în mod necesar prin transferuri directe, iar absența acestora nu confirmă existența unei alte surse reale și suficiente. Nici cesionarea în 2022 a contractului de leasing nu clarifică persoana celui care a furnizat mijloacele bănești utilizate până la acel moment. Cesionarea atestă că fiul a întâmpinat dificultăți în executarea contractului, fără a explica însă sursa ratelor achitate în cursul anului 2021.

79. Faptul că unele cheltuieli personale ale fiului, inclusiv cele legate de vacanță, nu au fost incluse în fluxul financiar al gospodăriei nu demonstrează autonomia financiară necesară pentru a acoperi obligațiile aferente leasingului. Această circumstanță arată doar că fiul a suportat anumite cheltuieli personale, fără să explice sursa ratelor de leasing, și nu obligă la excluderea acestora din analiza reclamantei.

80. Negarea gospodăriei comune este contrazisă chiar de declarațiile reclamantei, care a admis că fiul nu suporta cheltuieli de alimentație, întreținere, menaj sau alte costuri curente aferente locuirii. Această împrejurare, coroborată cu lipsa unor venituri stabile și suficiente ale fiului, justifică concluzia existenței unei comunități economice de fapt. Prin urmare, includerea în analiza

reclamantei a ratelor de leasing de 174.575 de lei și a cheltuielilor bancare ale fiului de 46.582 de lei pentru anul 2021 nu este eronată.

81. Completul reține, de asemenea, că argumentul reclamantei privind pretinsa dublă contabilizare a cheltuielilor de întreținere de 360.024 de lei nu este întemeiat. Această sumă corespunde tranzacțiilor identificate în conturile curente ale reclamantei, cu excluderea transferurilor între persoane fizice, iar cheltuielile de 46.582 de lei au fost identificate distinct, în conturile bancare ale fiului. Este vorba, așadar, despre operațiuni diferite, efectuate din conturi diferite, nu despre o dublă apreciere a aceleiași cheltuieli. Dimpotrivă, corecția operată la reevaluare confirmă că nu s-a urmărit agravarea artificială a situației reclamantei. Comisia a constatat că suma de 16.669 de lei, rezultată din diferența dintre salariul de 63.251 de lei și cheltuielile de retail de 46.582 de lei, reprezenta o dublă înregistrare și a eliminat-o din categoria intrărilor.

82. Din aceste împrejurări, Comisia și CSM au dedus, pe o balanță a probabilităților, că tranzacțiile cu automobile nu puteau fi desprinse de resursele gospodăriei comune, iar includerea lor în analiza integrității financiare a reclamantei a fost întemeiată.

v. Cu privire la averea inexplicabilă pentru anul 2022

83. Pentru anul 2022, Comisia a stabilit un flux de intrare de 782.863 de lei și un flux de ieșire de 1.011.375 de lei, rezultând un sold negativ de 228.512 de lei. Reclamanta contestă atribuirea către ea a achiziției automobilului BMW X5 și, în subsidiar, valoarea de 483.374 de lei reținută pentru acest vehicul, invocând prețul contractual de 290.000 de lei, factura fiscală și explicația vânzătorului. Contractul și factura reprezintă elemente probatorii importante, însă valoarea consemnată în acestea putea fi verificată atunci când existau indicii obiective privind subevaluarea bunului.

84. Fiul reclamantei a achiziționat un autoturism BMW X5 la 21 ianuarie 2022, contractul de cesiune a creanței privind vehiculul Skoda fiind semnat ulterior, la 07 martie 2022. Pentru stabilirea valorii de piață a BMW X5, Comisia a utilizat trei repere: media valorii vamale pentru zece autoturisme similare importate în 2022, care era de 483.374 de lei; media de 528.250 de lei rezultată din analiza a 67 de anunțuri publice, cu valori cuprinse între 353.445 și 953.884 de lei; precum și anunțul postat de însuși fiul reclamantei pe platforma 999.md, la prețul de 33.000 de euro, pentru un BMW X5 alb cu caracteristici concordante. Aceste date au fost completate cu informații tehnice: inspecția din 13 mai 2021 a indicat un rulaj de 110.000 km, iar cea din 8 iunie 2022 un rulaj de 132.025 km. Niciuna dintre ele nu a relevat deficiențe tehnice.

85. Contractul de vânzare-cumpărare constituie un element probator important, însă nu exclusiv. Atunci când există indicii că prețul declarat este inferior valorii reale, tranzacția poate fi verificată prin raportare la date de piață, valori vamale, anunțuri publice și caracteristicile concrete ale bunului. În această

cauză, toate cele trei repere utilizate de Comisie și CSM conduc la aceeași concluzie, iar față de prețul contractual de 290.000 de lei discrepanța este semnificativă și nu poate fi explicată prin fluctuații de piață sau prin contextul economic post-pandemic invocat de reclamantă.

86. Completul acordă o relevanță deosebită celui de-al treilea reper. Anunțul de vânzare la prețul de 33.000 de euro, echivalentul aproximativ al sumei de 660.000 de lei, a fost publicat de însuși fiul reclamantei, de pe un cont asociat propriului număr de telefon, la aproximativ opt luni de la achiziție. Reclamanta nu a negat că un asemenea anunț a fost publicat. Spre deosebire de valorile vamale și de anunțurile publice ale terților, acest element exprimă aprecierea proprietarului însuși asupra valorii bunului. Reclamanta a explicat că suma solicitată ar fi reprezentat o metodă de negociere agresivă, utilizată de fiul său pentru a obține un profit cât mai mare, și că intenția de vânzare a fost confundată cu prețul real al tranzacției. Completul admite că prețul afișat într-un anunț nu neapărat coincide cu prețul real de vânzare, iar expunerea unui preț mai mare care să includă o marjă de negociere este uzuală. Tocmai din acest motiv Comisia nu a reținut suma de 660.000 de lei ca valoare de referință, ci media valorilor vamale de 483.374 de lei.

87. Totuși, explicația reclamantei nu poate fi admisă, deoarece o marjă de negociere poate explica o abatere de ordinul procentelor, nu o dublare a prețului, după ce automobilul deja fusese utilizat o anumită perioadă de timp și atrage în mod obișnuit o diminuare a prețului. Pentru a concilia cele două valori ar trebui admis că fiul reclamantei a solicitat, la opt luni de la achiziție și după o perioadă de utilizare a vehiculului, un preț cu circa 128% mai mare decât cel pe care l-ar fi plătit el însuși. În plus, suma de 660.000 de lei nu apare ca un preț aberant, detașat de piață, astfel cum ar fi fost de așteptat în cazul unei simple tactici de negociere, ci se situează în interiorul intervalului constatat de Comisie pentru vehicule similare, cuprins între 353.445 și 953.884 de lei, ceea ce se situează la o distanță moderată de media anunțurilor, de 528.250 de lei. Prețul solicitat de fiul reclamantei era, prin urmare, unul obișnuit pentru acest segment de piață. Detașat de piață este prețul contractual de 290.000 de lei, care se situează sub cel mai mic preț din întregul eșantion analizat.

88. Chiar dacă din prețul solicitat s-ar deduce o marjă de negociere generoasă, de 20-25%, valoarea rezultată, cuprinsă între 495.000 și 528.000 de lei, ar rămâne superioară sumei reținute de Comisie (483.374 de lei) și cu mult peste prețul contractual. Pentru a ajunge la suma de 290.000 de lei ar fi necesară o reducere de circa 56%, care nu mai poate fi calificată drept marjă de negociere. La aceasta se adaugă faptul că explicația a rămas la nivelul afirmației: nu au fost prezentate elemente privind evoluția ulterioară a anunțului, ofertele primite ori modul concret în care negocierea s-ar fi desfășurat.

89. Completul observă, în fine, o inconsecvență în argumentarea reclamantei. Aceasta invocă divergența dintre prețul afișat și prețul real atunci când divergența

îi este favorabilă, susținând totodată că prețul înscris în contractul de vânzare-cumpărare ar reflecta în mod necesar realitatea. Or, chestiunea supusă verificării este tocmai aceea dacă valoarea consemnată într-un înscris corespunde valorii efective, iar la această întrebare Comisia a răspuns prin raportare la date obiective și verificabile, în timp ce reclamanta a opus o afirmație privind intenția subiectivă a unei alte persoane.

90. Argumentul reclamantei referitor la metodologia de calcul nu poate fi admis. Compararea prețului contractual cu cel mai mic preț din eșantionul de 67 de anunțuri este un procedeu metodologic eronat. Chiar și această comparație, propusă de reclamantă, nu explică prețul declarat, deoarece prețul contractual de 290.000 de lei se situează sub cel mai mic preț solicitat din întregul eșantion, care era de 353.445 de lei. Amplitudinea prețurilor dintr-un eșantion de anunțuri nu infirmă valoarea de referință, întrucât Comisia nu s-a întemeiat pe media anunțurilor, de 528.250 de lei, ci pe media valorilor vamale, de 483.374 de lei, care este atât mai redusă, cât și mai obiectivă, fiind determinată pe baza unor date administrative, iar nu a unor prețuri solicitate.

91. Explicația vânzătorului privind dificultățile economice din perioada post-pandemică este una generală. Ea nu indică necesitatea concretă a unei vânzări substanțial sub valoarea de piață și nu este susținută prin documente privind situația sa financiară. De asemenea, nu au fost prezentate probe privind existența unor defecțiuni majore, a unui istoric tehnic nefavorabil ori a altor circumstanțe care să explice diferența de preț, iar rapoartele de inspecție tehnică nu au relevat asemenea deficiențe. Completului îi este greu să accepte ipoteza că o persoană a procurat un automobil BMW X5 cu o valoare de piață de circa 30.000 de euro din ultimele surse pe care le are, pe care l-ar vinde peste câteva luni din cauza dificultăților financiare. Reclamanta nu a explicat când a explicat când a apărut dificultatea economică și de ce factor imprevizibil a fost determinată. Mai mult, schimbul automobilului BMW X5 pe un Mercedes E-Class în anul 2023, cu o valoare contractuală de doar 10% mai mică, nu confirmă existența unor dificultăți financiare majore și urgente invocate.

92. Reclamanta susține că suma de 300.000 de lei obținută din cesiunea drepturilor asupra vehiculului Skoda ar confirma realitatea prețului contractual. Contractul de cesiune a fost semnat la 07 martie 2022, ulterior achiziționării BMW X5 din 21 ianuarie 2022. Chiar dacă s-ar admite existența unei plăți informale anterioare cesiunii formale, aceasta ar putea explica proveniența unei sume, fără să dovedească veridicitatea prețului contractual înscris în actul de vânzare-cumpărare. Sursa banilor și prețul real al bunului sunt două chestiuni distincte, pe care reclamanta le confundă.

93. Tranzacțiile ulterioare privind Mercedes-Benz E-Class nu schimbă această concluzie. Vânzarea BMW X5 în 2023 cu 280.000 de lei și achiziționarea Mercedes-Benz E-Class cu 250.000 de lei confirmă o succesiune formală a tranzacțiilor, fără să dovedească valoarea reală a BMW X5 la momentul

achiziției din ianuarie 2022. Prețul de revânzare din 2023 nu neutralizează datele de piață, valorile vamale și anunțurile publice utilizate de Comisie.

94. Completul subliniază, sub acest aspect, un element care infirmă critica privind caracterul tendențios al analizei. Comisia a aplicat aceeași valoare de referință de 483.374 de lei și ca preț de vânzare al vehiculului în anul 2023, deși prețul contractual era semnificativ inferior, astfel încât suma a fost reținută ca flux de intrare în favoarea subiectului. Tocmai această abordare simetrică explică de ce pentru anul 2023 nu a fost constatată avere inexplicabilă, deși în acel an a fost achiziționat un alt autoturism.

95. Pentru anul 2022, fiul reclamantei a invocat venituri din muncă în Franța, susținute doar prin afirmațiile reclamantei și printr-o declarație a unei persoane terțe. Șederea reală peste hotare a fost de aproximativ 4,5 luni, nu șase, iar eventualele venituri ar fi fost diminuate de cheltuielile inevitabile de trai și transport. La aceasta se adaugă faptul că, la scurt timp după revenirea din Franța, fiul a efectuat o deplasare în Antalya, pentru care a achitat 28.536 de lei, ceea ce indică o utilizare a eventualelor economii.

96. Faptul că fiul a semnat contractele în nume propriu, a deținut conturi separate și a petrecut câteva luni în străinătate nu demonstrează separarea patrimonială veritabilă. În materia integrității financiare, important nu este cine a semnat actele, ci dacă resursele dovedite ale semnatarului puteau susține economic operațiunea. Or, BMW X5 a fost achiziționat la 21 ianuarie 2022, anterior plecării fiului în Franța, astfel încât veniturile pretins obținute ulterior nu puteau justifica această achiziție. Departamentul de a confirma autonomia financiară a fiului, cronologia invocată chiar de reclamantă o contrazice. Aceste elemente nu exclud întreținerea, folosirea resurselor gospodăriei și susținerea indirectă prin asumarea unor riscuri juridice, ceea ce explică de ce Comisia și CSM au considerat că lipsa transferurilor bancare dintre reclamantă și fiul său nu neutralizează ansamblul circumstanțelor care indicau o comunitate economică reală.

97. Completul reiterează că, conform art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023, simpla existență a „dubiilor serioase”, confirmate în mod obiectiv, este suficientă pentru a constata că subiectul evaluării nu corespunde criteriului de integritate financiară. Atunci când aceste dubii sunt confirmate obiectiv, îi revine subiectului evaluării să dovedească că lucrurile stau altfel, fiind inversată parțial sarcina probațiunii. Neonorarea acestei sarcini rezultă în menținerea dubiilor și duce la nepromovarea evaluării (a se vedea, pentru detalii, hotărârea [nr. 3-13/2024](#), §§ 56-58). Reclamanta nu a oferit o explicație plauzibilă și concluzia CSM în această parte nu depășește limitele dreptului discreționar.

vi. Cu privire la schimbarea concluziei Comisiei și limitele reevaluării

98. Critica referitoare la schimbarea concluziei Comisiei, de la raportul inițial pozitiv din 15 aprilie 2025 la raportul negativ de reevaluare din 21 octombrie

2025 este neîntemeiată. Schimbarea concluziei nu constituie prin ea însăși un viciu de legalitate. Legea permite CSM să respingă un raport și să dispună, o singură dată, reluarea procedurii atunci când constată circumstanțe de fapt sau erori procedurale care puteau influența rezultatul. Contrar tezei reclamantei, această competență nu este limitată exclusiv la erori procedurale, cele două ipoteze prevăzute de art. 18 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 252/2023 fiind alternative. Prin urmare, constatarea CSM din hotărârea nr. 238/21 din 22 mai 2025, potrivit căreia evaluarea inițială fusese efectuată cu respectarea procedurii, nu este contradictorie cu dispunerea reluării evaluării.

99. În speță, CSM a reproșat raportului inițial lipsa unei analize integrate a tranzacțiilor auto ale fiului, caracterul speculativ al veniturilor neoficiale invocate și tratarea insuficientă a dubiilor privind BMW X5 și Mercedes-Benz. Reevaluarea s-a construit tocmai pe aceste trei elemente de fapt.

100. Completul reține, de asemenea, că obiecția reclamantei privind pretinsa inversare a aceluiași raționament pornește de la o premisă inexactă. Diferența dintre cele două rapoarte nu constă în aprecierea contrară a aceluiași material, ci o potențială constatare a altor fapte și ajungerea la alte concluzii privind situația financiară a subiectului evaluat. Astfel, raportul inițial a verificat dacă reclamanta a plătit pentru vehicule ori a beneficiat direct de utilizarea lor și, negăsind asemenea probe, nu a inclus tranzacțiile în calcul. Raportul de reevaluare a verificat o altă chestiune, și anume dacă resursele proprii ale fiului puteau susține economic acele tranzacții, în contextul unei gospodării comune.

101. Nu poate fi primită nici susținerea că, în absența unei enumerări punctuale a fiecărei donații sau intrări de numerar, Comisia nu mai putea reexamina aceste elemente. În materia integrității financiare, fluxurile sunt interdependente, iar verificarea credibilității finanțării vehiculelor presupunea inevitabil reexaminarea tuturor surselor invocate în justificarea acestora. Raportul de reevaluare precizează expres că trebuie citit coroborat cu raportul inițial, Comisia explicând totodată de ce o analiză fragmentată pe ani și operațiuni izolate ar fi fost artificială. Comisia nu s-a extins dincolo de limitele stabilite de CSM, ci a analizat integral lanțul surselor pretins apte să justifice aceleași tranzacții.

102. Sub aspectul garanțiilor procedurale, raportul de reevaluare arată că reclamanta a primit două runde de întrebări suplimentare, a formulat explicații în scris și a participat la audierea publică din 16 septembrie 2025. De asemenea, legea cere ca respingerea probelor prezentate de subiect să fie motivată în raport, iar raportul de reevaluare expune separat și concret motivele pentru care nu au fost acceptate anumite donații, anumite explicații privind veniturile fiului sau prețul contractual al BMW X5. Prin urmare, nu se constată nicio lipsă de contradictorialitate și nici un viciu grav de procedură.

103. Completul conchide că CSM avea competența legală să respingă raportul inițial și să dispună reluarea procedurii de evaluare, atunci când a constatat că anumite aspecte relevante nu fuseseră examinate suficient. Hotărârea CSM nr. 238/21, din 22 mai 2025, nu relevă un exces de competență și nici o încălcare a garanțiilor procedurale ale reclamantei. Reluarea procedurii a urmărit clarificarea unor circumstanțe care puteau influența rezultatul evaluării, iar reclamantei i-a fost oferită posibilitatea efectivă de a prezenta explicații și probe.

104. Acceptarea poziției reclamantei ar rezulta de fapt în imposibilitatea executării efective a hotărârii CSM din 22 mai 2025. Reevaluarea nu ar fi fost eficientă dacă nu ar putea ajunge la concluzii logice rezultate din noile circumstanțe de fapt stabilite în cadrul reevaluării.

vii. Independența CSM

105. Reclamanta invocă pretinsa lipsă de independență și imparțialitate a unor membri CSM. Completul notează că jumătate din membrii Consiliului sunt judecători de carieră. Aceștia sunt aleși de colegii săi prin vot secret. Astfel, componența Consiliului corespunde rigorilor din pct. 5.1 al Cărții europene privind Statutul Judecătorului. Cealaltă jumătate a membrilor Consiliului au fost numiți de către Parlament cu un vot calificat, în urma unui concurs public, după ce candidații au promovat evaluarea externă. Din componența Consiliului nu face parte Procurorul General sau ministrul Justiției. Membrii nejudecători ai Consiliului nu pot candida și activa pe durata mandatului în organele puterii legislative sau executive și nu pot avea afiliere politică. De asemenea, membrii Consiliului nu pot fi revocați de către organele care i-au numit sau ales. O asemenea componență și organizare a Consiliului este foarte diferită de Consiliul care a propus eliberarea din funcție a lui Aleksandr Volkov. Componența actuală a Consiliului este prevăzută de art. 122 alin. (1) din Constituție, normă modificată în anul 2022. Modificările date au fost avizate pozitiv de către Comisia de la Veneția, care nu a avut obiecții față de noua componență a Consiliului și modul de numire sau alegere a membrilor lui (vezi decizia [nr. 3-14/2025](#), §74). Prin urmare, acest argument este neîntemeiat.

viii. Pretinsul tratament diferențiat față de alți judecători

106. Reclamanta a invocat un tratament diferențiat pe soluții pronunțate în alte proceduri de evaluare. Nici acest argument nu poate fi admis. Potrivit deciziei Curții Supreme de Justiție [nr. 3-18/2024](#), §§ 89-90, nu orice tratament diferențiat este contrar legii, ci doar acela care se bazează pe un criteriu protejat și care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, în sensul art. 2 Legea nr. 121/2012. Reclamanta nu a indicat criteriul de discriminare. Ea doar a menționat că în cazul altor subiecți ai evaluării Comisia și CSM a avut o abordare diferită. Lipsa criteriului exclude discriminarea. Chiar dacă ar exista soluții diferite în alte cauze, acest fapt nu conferă reclamantei dreptul de a beneficia de un eventual tratament eronat anterior. Este posibil ca în acea cauză actul administrativ să fi

fost greșit, iar în prezenta cauză să fie corect. Prin urmare, analiza contestației se limitează la verificarea elementelor care puteau influența promovarea sau nepromovarea evaluării (*mutatis mutandis* decizia [nr. 3-7/25](#), §§ 135-136).

ix. Caracterul nejustificat al demiterii automate din funcția de judecător

107. Reclamanta a invocat și caracterul disproporționat al consecințelor nepromovării evaluării. Ea a susținut că măsura afectează dreptul la viață privată, reputația și evoluția profesională, iar proporționalitatea trebuia analizată cu o atenție sporită, deoarece pretinsa avere inexplicabilă ar rezulta din atribuirea către reclamantă a veniturilor și cheltuielilor fiului său major.

108. Completul este de acord că eliberarea din funcție a judecătorului și interdicția de a deține funcții de demnitate publică ar putea atrage incidența acestui drept. Totuși, în hotărârea [Xhoxhaj v. Albania](#), 2021, § 362, CtEDO nu a acceptat că eliberarea din funcție a unui judecător care nu și-a putut justifica averea atrage automat aplicabilitatea art. 8 CEDO. Chiar dacă acest drept ar fi fost aplicabil, el nu este absolut și admite limitări justificate.

109. Eliberarea din funcție este prevăzută de art. 18 alin. (5) Legea nr. 252/2023 drept consecință automată a nepromovării evaluării. Această normă a fost supusă controlului de constituționalitate și a fost declarată conformă Constituției (vezi Hotărârea CC nr. 2/2025, §§ 130-133), iar instanța judecătorească nu poate interpreta legea în sensul lipirii de efect a unor prevederi legale în vigoare. Proporționalitatea eliberării din funcție a reclamantei ca urmare a constatării lipsei de integritate financiară nu poate fi pusă în discuție în acest proces. Consiliul a constatat că reclamanta nu corespunde criteriilor de integritate financiară. Reclamanta nu a putut să-și justifice venituri mai mari de 20 de salarii medii pe economie, iar, pentru asemenea constatări, orice funcționar public este demis în temeiul art. 34 alin. (3) Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (vezi decizia [nr. 3-14/2025](#), §§ 81-82).

110. Consiliul a constatat că reclamanta nu corespunde criteriului de integritate financiară prevăzut de art. 11 alin. (3) lit. a) Legea 252/2023. Persoana nu întrunește acest criteriu când diferența negativă dintre avere, cheltuieli și venituri depășește 20 de salarii medii pe economie stabilite pentru anul 2023. În anul 2023, un salariu mediu pe economie era 11.700 de lei, iar diferența negativă tolerată de lege pentru promovarea evaluării externe este de 234.000 de lei. Soldul negativ al reclamantei, astfel cum rezultă din analiza efectuată în prezenta cauză, este de 573.133 de lei, sumă care depășește pragul de 234.000 de lei. În mod ideal, judecătorii și procurorii trebuie să-și poată justifica întreaga avere și să nu înregistreze sold negativ. Legea 252/2023 a instituit un sold negativ constatarea căruia nu determină nepromovarea evaluării. Acesta a fost introdus anume pentru a răspunde dificultăților care pot apărea la justificarea situațiilor financiare apărute cu mai mulți ani în urmă. Acest prag tolerabil este stabilit de lege, iar judecătorii sau Consiliul nu pot să îl micșoreze sau majoreze de la o

cauză la alta. Orice depășire a acestui prag atrage nepromovarea evaluării. Prin Hotărârea nr. 2/2025, §§ 97-102, Curtea Constituțională deja a constatat că art. 11 alin. (3) lit. a) Legea 252/2023 nu contravine Constituției. Prin urmare, acest argument nu poate fi admis (*mutatis mutandis* decizia [nr. 3-14/2025](#), §83).

111. Curtea constată că, nici în contestație, nici în poziția scrisă depusă ulterior, reclamanta nu a prezentat argumente sau probe de natură să răstoarne concluziile Consiliului privind nepromovarea evaluării, iar argumentele cu privire la încălcările de procedură nu sunt întemeiate. Acțiunea este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

112. În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, art. 19 alin. (5) pct. 1) al Legii nr. 252/2023,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge contestația depusă de Olga Cojocaru împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 238/21 din 22 mai 2025 și nr. 566/42 din 04 noiembrie 2025.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Diana Stănilă

Judecători

Leonid Chirtoacă

Stella Bleșceaga